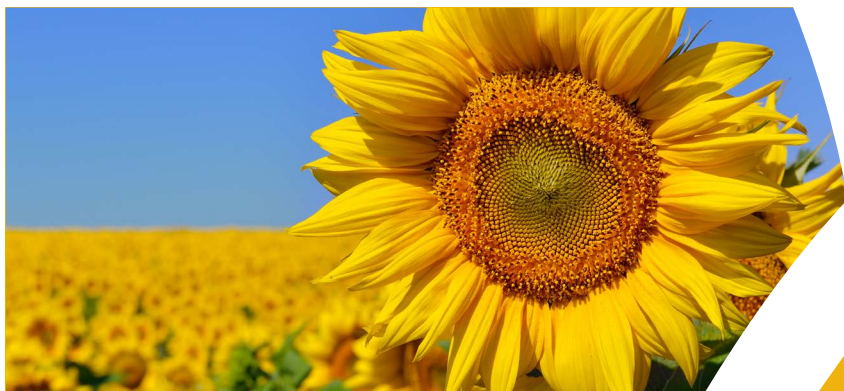

Nyheder om lægemidler

Nyhedsbrev

Vederlagsfrit sygehusmedicin skal **ikke** ordineres på recept fra almen praksis

Der er mange gode argumenter for, at en læges behandlingsansvar og ordinationsansvar bør følges ad. Det Regionale Lægemedelråd anbefaler derfor, at læger ikke udsteder recepter for hinanden, hvilket er nærmere beskrevet på ► visinfosyd.dk - lægemidler - samarbejde om receptfornylse mellem forskellige behandlere.

Når det drejer sig om lægemidler omfattet af Danske Regioners ► [liste over vederlagsfri udlevering af medicin](#), har det også en økonomisk betydning for patienten, hvis der udskrives recept på lægemidlerne i stedet for, at de udleveres fra sygehuset. Det kan fx dreje sig om immundæmpende midler som azathioprin efter transplantation, methotrexat mod gigt eller blodfortyndende midler som Fragmin® til cancerpatienter.

Det sker, at kommunalt plejepersonale henvender sig til en borgers praktiserende læge med ønske om receptordination, når medicinen er ved at slippe op, selvom der er tale om medicin, der skal udleveres vederlagsfrit fra sygehuset. Dermed vil borgeren selv skulle betale for (dyr) medicin, som ellers udleveres gratis fra sygehuset. For at undgå at det sker, se opmærksomhedspunkter i boksen til højre.

Vær opmærksom på, at medicin typisk skal udleveres vederlagsfrit fra sygehuset, og **ikke efter recept fra almen praksis når:**

- Det fremgår af FMK, at medicinen er udleveret fra et sygehus (under fanen 'effektueringer' og/eller i doseringsteksten, som fx 'udleveres vederlagsfrit')
- Det fremgår af FMK, at en sygehuslæge har ordineret lægemidlet, og der ikke er knyttet recepter til ordinationen.

Kommunalt plejepersonale kan desuden bruge det som et fingerpeg om, at der typisk er tale om medicin, der udleveres vederlagsfrit fra sygehuset når:

- Pakningen ikke er forsynet med doseringsetiket fra et privat apotek.

Se mere på ► regioner.dk - sundhed - medicin - vederlagsfri udlevering af medicin

Region Syddanmarks udgifter til medicintilskud i 2022

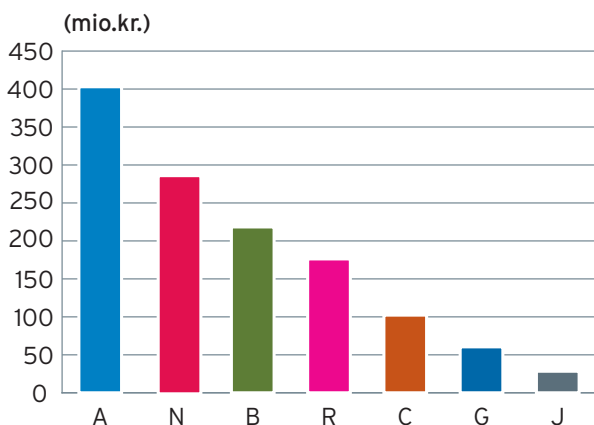
I 2022 var Region Syddanmarks samlede udgifter til tilskudsberettiget medicin ca. 1,42 mia. kr. og udgiften steg med 86 mio. kr. fra 2021 til 2022. Udgiftsstigningen skyldes især øget omsætning af antidiabetika. Mens udgifterne til insulin er faldet med knap 15 mio. kr., er tilskuddet alene til GLP-1- receptor agonisten semaglutid (Ozempic® og Rybelsus®) steget med 44 mio. kr. i forhold til 2021. I alt er der i 2022 udbetalt ca. 150 mio. kr. i medicintilskud til semaglutid alene i Region Syddanmark, og også på landsplan har semaglutid været lægemidlet med den største udgift.

Udgifterne i medicintilskud på de nævnte områder er primært drevet af flere patienter i medicinsk behandling, og dermed øgede mængder af medicin. Der ses en svag stigning i den gennemsnitlige pris for alle lægemidler hen over året. Undtaget herfra er hjerte-kar-området, som først på året var ramt af væsentlige prisstigninger. Prisen har dog siden bevæget sig nedad igen.

Som allerede nævnt er medicintilskudsudgifterne til insulin faldet med knap 15 mio.kr. i 2022. Desuden ses et fald i udgifterne til opioider (fald på ca. 10 mio. kr.) og antiepileptika (fald på 6 mio. kr.). For opioidernes vedkommende er antallet af personer i behandling faldet, mens det for antiepileptika skyldes prisfald hos nogle af lægemidlerne (fx topiramet og lamotrigin).

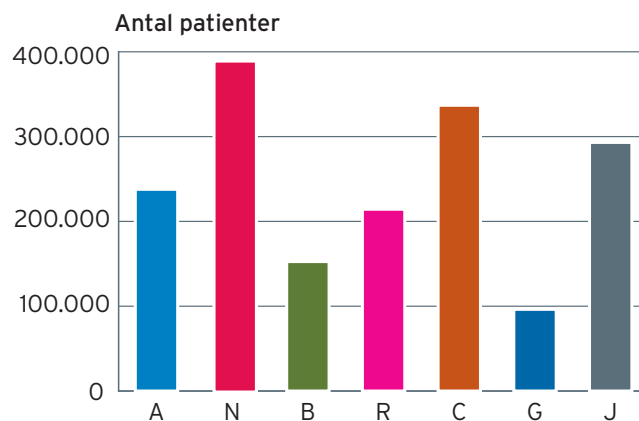
- A: Fordøjelsesorganer og stofskifte
- N: Nervesystemet
- B: Blod og bloddannende organer
- R: Respirationssystemet
- C: Kardiovaskulære system
- G: Urogenitalsystem og kønshormoner
- J: Midler mod infektionssygdomme til systemisk brug

Tilskudsbeløb udbetalt i Region Syddanmark 2022

Figur 1: Region Syddanmarks udgifter til de 7 lægemiddelgrupper (ATC-grupper) med største udgifter til medicintilskud

Antal personer, der har indløst recept på tilskudsberettiget medicin i Region Syddanmark i 2022

Figur 2: Personer der har indløst recept på tilskudsberettiget medicin inden for de 7 lægemiddelgrupper (ATC-grupper) med største udgifter til medicintilskud

Områder med væsentlige **stigninger** i udbetalt medicintilskud i 2022 i forhold til 2021 er medicin til:

ATC A: Fordøjelsesorganer og stofskifte (især andre antidiabetika end insulin) steget med 48,5 mio. kr.

ATC B: Blod og bloddannende organer (især DOAK) steget med 16,9 mio.kr.

ATC C: Kardiovaskulære system (især losartan og diuretika) steget med 17,9 mio. kr.

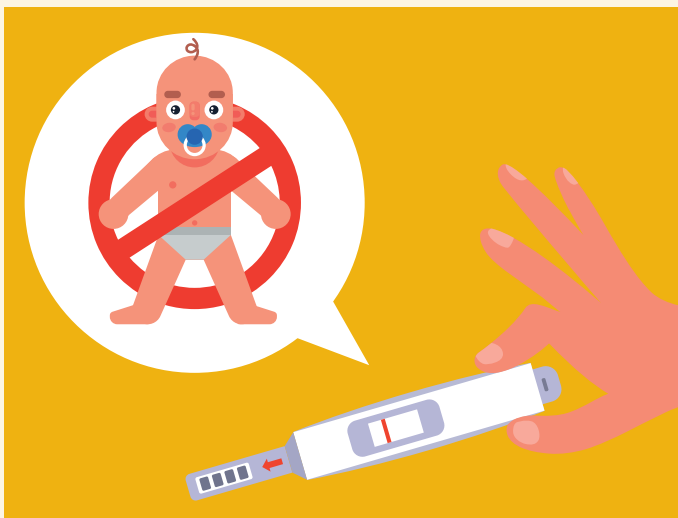
Kilde: Luna BI tilgået marts 2023

P-piller

De fleste kvinder bruger i en del af deres liv hormonal kontraktion for at udgå uønsket graviditet. Den hyppigst anvendte form for hormonal kontraktion i Danmark er p-piller, der indeholder østrogen i kombination med gestagen. De fås med varierende hormondoser og gestagentyper.

En bivirkning er, at p-piller øger risikoen for både arterielle og venøse blodpropper. Gestagenet har betydning for risikoen for venøs tromboemboli, og her er 2. generationsgestagenet levonorgestrel det mest sikre (risikoen tredobles svarende til ca. 60 tilfælde pr. 100.000 personår for kvinder i alderen 20-24 år ift. kvinder i samme aldersgruppe, der ikke anvender hormonal kontraktion).

Risiko for arterielle blodpropper i hjerne eller hjerte er lav hos kvinder i alderen 20-24 år med seks tilfælde pr. 100.000 personår, men stiger markant med alderen. P-piller med 20 mikrogram østrogen øger den relative risiko for arterielle blodpropper med 60%, og p-piller med 30-49 µg østrogen øger den relative risiko med 100% i forhold til kvinder, der ikke anvender hormonal kontraktion.

For lavest mulig risiko anbefaler ► **Region Syddanmarks Basisliste** p-piller med 2.generationsgestagen (levonorgestrel) og med lavest mulige østrogenindhold som førstevalg. 2. generations p-piller er da også de mest anvendte. I 2021 indløste 67.500 kvinder i Region Syddanmark recept på p-piller eller mini-piller, og heraf udgjorde 72 % 2. generations p-piller (48.540). Størstedelen heraf var kvinder yngre end 25 år (31.465, svarende til omtrent 65 %).

(Kilde: Medstat.dk, tilgået februar 2023).

Trods anbefalingen om lavest mulige østrogenindhold (20 mikrogram, fx Mirabella 28), anvendes der langt oftere 2. generations p-piller med 30-35 mikrogram østrogen (i kombination med levonorgestrel eller norgestimat). I 2022 udgjorde de anbefalede 2. generations p-piller med lavest muligt indhold af østrogen under 10 % af de anvendte 2. generations p-piller (monofasekombinationspiller). Mulig årsager hertil er, at præparaterne med 30-35 mikrogram østrogen foretrækkes ved blødningsforstyrrelser, og at de er væsentligt billigere.

Opmærksomhedspunkter ved hormonal kontraktion:

- Kombinationspræparater kan overordnet anbefales til kvinder, der ikke har risikofaktorer til tromboembolisk sygdom
- Ved alder > 40 år bør kombinationspræparater som udgangspunkt ikke anvendes
- Hvis kvinden har svært ved at huske daglig indtag af tabletter og/eller behov for høj præventiv sikkerhed, overvejes fx hormonspiral eller p-stav (langtidsvirkende, reversibel præventionsform)
- Hvis kvinden er psykisk sårbar og/eller < 20 år, så vær særlig opmærksom på at følge op på psykisk helbred efter 3-6 måneders anvendelse.

Du kan læse mere i artiklen 'Hormonal kontraktion - hvad skal jeg vælge?' i

► **Månedssbladet Rationel Farmakoterapi 2, 2022** og i

► **Den Nationale Rekommandationsliste 'Hormonal kontraktion'**.

Begge dele findes på sundhedsstyrelsen hjemmeside (SST.dk).

Artiklen i Månedssbladet indeholder bl.a. en meget anvendelig figur med flow over hormonale kombinationspræparater og risikoen for blodpropper.

NYHEDSBREVETS REDAKTION

Lægemiddelkomitéen for Almen Praksis

Simon Nyvang Mariussen,
samordningskonsulent, læge
Carsten Pedersen, praktiserende læge
Michael Haslund, praktiserende læge
Thomas Øhlenschlæger, klinisk farmakolog
Shahpour Sobhani, apoteker

Dorrit Nellegaard, apoteksfarmaceut
Cathrine N. Peulicke, sygehusapoteksfarmaceut
Anne-Grete Ramlov, lægemiddelkonsulent
Wiebke Boman Hansen, lægemiddelkonsulent
Tina Herold-Schou, lægemiddelkonsulent

Henvendelse til: medicin@rsyd.dk

Region Syddanmark
Damhaven 12 . 7100 Vejle
Tlf. 7663 1000

rsyd.dk

Ernæringspræparater og tilskud

Læger kan på de såkaldte '**grønne recepter**' ordinere ernæringspræparater med 60 % tilskud fra regionen. Det er dog ikke alle patienter, der er berettiget til at få regionalt tilskud til ernæringspræparater.

► Sundhedsministeriets vejledning om tilskud til lægeordinerede ernæringspræparater fastsætter reglerne for tilskudsordningen. Desuden er det et krav, at den '**grønne recept**' er udfyldt korrekt.

En '**GRØN RECEPT**' udløser kun tilskud, hvis den indeholder følgende oplysninger:

- Ordinerende læges navn, ydernummer eller sygehusafdelingsbetegnelse, udstedelsesdato og underskrift
- Patientens navn, adresse, CPR-nummer og bopælsregion
- Ernæringspræparatnavn og -type samt lægens vejledning vedr. mængde, dosering og anvendelse. Det er altså **ikke** nok at skrive fx "Ernæringsdrik type 1" eller "Sondemad type 2", præparatnavn skal også fremgå af ordinationen.

Hvem er berettiget til tilskud?

- Personer med *svær sygdom*, der medfører, at de ikke kan synke eller optage almindelig kost, kan have behov for ernæringspræparater, der indtages gennem sonde. Det kan fx være visse kræftformer, nedsat optagefunktion af tarmen, ALS eller apopleksi
- *Alvorligt svækkede* personer i/efter behandlingsforløb, fx kemo- eller stråleterapi, store eller gentagne kirurgiske indgreb eller svære infektioner
- Spædbørn med diagnosticeret mælkeallergi.

Lægens ydelse, navn, adresse og telefonnr. (Stempel)		Ordination af ernæringspræparater	
Peter Petersen Grønnegade 154 5700 Svendborg			
Sikrede CPR:	(Personnr., navn og adresse)	Apotek/Leverandør	
Birgit Jensen Bogensgade 16 5000 Odense C			
Barn	Region Syddanmark		
Forsendelse og andre bemærkninger			
Ordination (Gyldig i 6 måneder fra udstedelsesdatoen)			
Ernæringspræparatnavn og -type, samt brugsvejledning			
Praksisafdelingen gør opmærksom på, at der ved udlevering af ernæringstilskud skal foreligge en korrekt udfyldt rekvisitionsblanket - til daglig kaldet " DEN GRØNNE RECEPT "			

Hvem er **ikke** berettiget til tilskud?

- Småtspisende ældre, hvis kostindtag er nedsat uden, at det har relation til ovennævnte tilstande
- Primær forebyggelse af mælkeallergi hos spædbørn.

Du kan læse mere om ernæringspræparater med tilskud og om '**grønne recepter**' på postkortet, der sendes ud sammen med dette nyhedsbrev. Du kan også læse mere på ► visinfosyd.dk - lægemidler - ernæringspræparater. Her kan du også finde direkte link til Sundhedsstyrelsens rapport 'Underernæring: Opsporing, behandling og opfølgning af borgere og patienter i ernæringsrisiko'.

Oversigt over lægemidler, der kræver opmærksomhed ved nedsat nyrefunktion

NEW

Sammen med nyhedsbrevet sender vi en trykt oversigt over lægemidler, der kræver opmærksomhed ved nedsat nyrefunktion. Listen er målrettet almen praksis, og formålet er at skabe et overblik over nyre-problematiske lægemidler og vejlede i dosisreduktion. Listen er ikke udtømmende og indeholder ikke doseringsoplysninger ved dialyse.

Oversigten er udarbejdet af Lægemiddelenheden i Region Nord og kvalificeret af Dansk Nefrologisk Selskab. Region Syddanmark er en af flere samarbejdspartnere bag listen.

Du kan læse mere om listen her: ► visinfosyd.dk - lægemidler - medicingennemgang i praksis